

Список використаних джерел

1. Багрій К. Л. Викладач і студенти: взаємодія у процесі навчання. *Проблеми освіти та методика викладання у вищій школі*. 2016. Вип. II (62). С. 174-182.
2. Гірняк А., Васильків О. Психологічні бар'єри у взаємодії викладача й студентів та шляхи їх ефективного подолання. *Психологічні перспективи*. 2019. Вип. 33. С. 79-90.
3. Гірняк А. Засіб як психолого-дидактична категорія. *Вітакультурний млин*. 2007. Модуль 6. С. 16-20.
4. Гірняк А. Психоекологічний потенціал розвивального підручника. *Психологія і суспільство*. 2003. №4. С. 128–136.
5. Садова І., Барна О. Впровадження розвивальних технологій навчання у вищій педагогічній школі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2014. Вип. 3. С. 275–280.
6. Фурман А. В., Гірняк Г. С., Гірняк А. Н. Психодидактика проектування навчально-книжкових комплексів для студентів ВНЗ : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2012. 328 с.
7. Фурман А.В., Гірняк А.Н. Психологічне узмістовлення взаємообміну у контексті соціальної взаємодії. *Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 20-21 квітня 2018 р. Тернопіль: Економічна думка. 2018. С. 333-336.

Барилко М.

студентка IV курсу
юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
Науковий керівник: к.соціол.н., доцент
кафедри психології і соціальної роботи ТНЕУ
Біскуп В.С.

ЗАКОН І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ – ВСЕ, ЩО ВИ МАЄТЕ ЗНАТИ ПРО ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО

Сімейне насилля – це насилля над особистістю. Це зворотній ефект від любові. Проблема домашнього насильства є досить актуальною, адже воно існує майже у всіх країнах. Від насилля страждають особи різного віку, з різним рівнем доходів та освіти. Та найчастіше від насильства страждають жінки. Домашнє насильство – це такі дії одного члена сім'ї по відношенню до іншого, які порушують громадянські права та свободи людини, або які призводять до фізичного, психічного, чи морального страждання [2].

ООН зазначає, що жінки піддаються насильству, як у мирний час, так і під час збройних конфліктів – з боку держави, суспільства, родичів. Домашнє насильство може бути різного характеру – фізичне, психологічне, сексуальне та економічне. За кожен із видів насильства передбачена певна відповідальність.

Нажаль, більшість жертв сімейного насилля не звертаються за допомогою і, відповідно, залишаються поза полем зору державних та недержавних органів та організацій, місією яких є надання відповідної допомоги. За статистикою Міністерства внутрішніх справ в Україні зазнають насильства в сім'ї приблизно 100 тис. жінок щороку, натомість звертаються в поліцію лише 10 %. Насильство в сім'ї завдає шкоди всім її членам, що призводить до розладів здоров'я, психіки, погіршення психологічного клімату в родині. Діти, які виховуються в сім'ях з ознаками насильства, підсвідомо переймають модель насильницької поведінки, а в більш зрілому віці виявляють агресію, є схильними до негативних проявів у подальших взаємодіях з оточуючими.

Якщо раніше за домашнє насильство була тільки адміністративна відповідальність, то з січня 2019 року вводиться кримінальна відповідальність. Даний закон містить ряд правових норм, які спрямовані на захист дітей, що постраждали від домашнього насильства.

Постраждалою вважається дитина, яка не тільки зазнала насилля, але й стала її свідком. Дана правова норма є сформованою з урахуванням європейських норм і стандартів, яка кореспондується із необхідністю забезпечення захисту дітей та надання їм необхідної допомоги, адже охорону дитинства в Україні віднесено до стратегічного загальнонаціонального пріоритету (відповідно до Закону України «Про охорону дитинства») [4].

В Україні існує розгалужена система органів, установ, які надають допомогу постраждалим від домашнього насильства, з поміж яких варто виокремити спеціалізовані служби первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від насильства або насильства за ознакою статі; денні центри соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від насильства або насильства за ознакою статі; кризові кімнати; притулки для постраждалих осіб; центри медико-соціальної реабілітації постраждалих осіб.

Спеціалізована служба первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства, створюється для надання разових або періодичних консультацій особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі. Основними завданнями даної служби є: надання разових чи періодичних консультацій постраждалим особам; сприяння ефективному розв'язанню проблем самою постраждалою особою; надання первинної психологічної підтримки; інформування постраждалих осіб про заходи та соціальні послуги, якими вони можуть скористатися, відповідно до їх потреб. Надання соціальних послуг здійснюється на безоплатній основі; послуги здійснюються, як екстрене (кризове) втручання, консультування, інформування. Для забезпечення комплексного підходу до надання допомоги та виконання своїх завдань і функцій консультативна служба співпрацює із суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі [3].

Домашнє насильство – це система жорстокої і небезпечної поведінки. Воно включає в себе елементи залякування, примусу та ізолювання. Метою домашнього насильства виступає встановлення і зміцнення влади в сім'ї та безпосередній контроль над людиною. Для того, щоб досягнути мету кривдник може вдаватися до будь-якого з видів насильства: економічного, психологічного, фізичного чи сексуального. Кожен громадянин має бути свідомим того, щоб почати вирішувати це питання насамперед із роботи над собою та своїми вчинками. А держава, своєю чергою, має забезпечувати розвиток і належне функціонування соціально-психологічних служб, підготовку кваліфікованих психологів та соціальних педагогів, адже саме їхня діяльність повинна приносити найширші та найефективніші результати щодо вирішення проблеми сімейного насилля серед українських сімей.

Список використаних джерел

1. Власов П.О. Насильство в сім'ї та соціальна робота із сім'ями, в яких чиниться насильство. Інформаційно-практичний посібник. –Дніпропетровськ: Дніпропетровська міська громадська організація «Жіночий інформаційно-координаційний центр», 2006.
2. Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2789-14>
3. Захожа В. А. Фізичне насильство щодо жінок у сім'ї / Захожа В. А. - Наукові записки. Том 18. Соціологічні науки. – с. 49 – 55
4. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.